

GÜVENLİK TEDBİRLERİ DERS NOTLARI

Güvenlik tedbirlerinde AMAÇ suçun oluşmasını önlemek, alınan bütün tedbirlere rağmen suçun meydana gelmesi halinde olası zararları en düşük seviyede tutmak, bir suçun işlenmesi halinde ise suçluların en kısa sürede yakalanmasına yardımcı olmaktır.

Potansiyel suç eylemleri, işlenmesi düşünülen suç sonucunda elde edilebilecek kazanç, buna ulaşmak için harcanan emek ve göze alınan risk üçlüsü bir arada değerlendirilmesiyle şekillenir. Yani yakalanma riskinin fazla, neticede elde edilecek kazanç az ve harcanacak emek te fazla ise suç işleme düşüncesi kolay kolay eyleme dönüştürülemez.

İşte suç işleme eğilimindeki kişilerin düşüncelerinin eyleme dönüşmemesi için tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi bizde de 2495 sy.yasa, daha sonrada 5188 sy.yasa ile gerekli tedbirlerin alınması planlanmıştır.

Bu çerçeveden bakıldığında Özel Güvenlik Teşkilatını oluşturan personelin ne gibi güvenlik tedbirleri alması gerektiğini çok iyi bilmesi ve uygulamaya koyması gerekliliği ortaya çıkar.

Özel güvenlik görevlilerinin temel eğitimlerinde ve meslek yaşantılarında ihtiyaç duyacakları ve uygulayacakları bilgileri aşağıdaki ana başlıklar altında izah etmeye çalışacağız.

- 1 – DEVRİYE HİZMETLERİ
- 2 – NOKTA HİZMETLERİ
- 3 – KONTROL NOKTALARI
- 4 – NOT ALMA
- 5 – RAPOR YAZMA
- 6 – ÖNLEME ARAMASI
- 7 – TUTANAKLAR
- 8- SOSYAL İLİŞKİLER (A- Halkla ilişkiler B- Genel Kollukla ilişkiler)
- 9- KİMLİK KONTROLU-YAKALAMA-ARAMA-ELKOYMA ve ZOR KULLANMA

1- DEVRİYE HİZMETLERİ

Devriye kelimesi Ortaçağ Fransasın da < Çamur veya kirli suda yürümek, gezinmek veya kürek çekmek > anlamında kullanılan bir kavramdan türemiştir. Özel güvenlik hizmetleri literatürü içerisinde genel güvenliği korumak, suçları işlemeden önce önlemek, işlendikten sonra müdahale etmek, vatandaşa yardımcı olmak ve yasalara uygun olarak mesleki anlamda kendisine verilen görevleri yapmak şeklinde ifade edilebilir.

Sorumluluk bölgesinde gezerek görev yapan personele <DEVİRİYE>, devriyenin görev yaptığı sorumluluğuna verilmiş, sınırları belli olan hususi bir bölgeye <DEVİRİYE BÖLGESİ>, devriye bölgesi içerisinde, yetkili amir tarafından önceden yapılan plan gereği sınırları tespit edilmiş belirli bir yol haritasına <DEVİRİYE GÜZERGAHI>, söz konusu bölgede devriye personeli tarafından yapılan faaliyetlere <DEVİRİYE GÖREVİ> denir.

Devriye hizmetleri gelişmiş ülkelerde Polisin hizmet verdiği alanlar içerisinde en fazla personel istihdam edilen alandır. bu bir anlamda o ülke siyasilerinin, Polis yöneticilerinin ve halkın, suçla mücadele dendiğinde akıllarına ilk gelen ve en önemli çalışma alanının devriye hizmetleri olduğunu göstermektedir.

Devriye hizmetleri öncelikle yaya olarak yapılmaya başlanmış isede daha sonra motorlu, bisikletli, atlı şeklinde ifadeler altında görev yapılmaya başlanmıştır. Devriye hizmeti günün 24 saati kesintisiz yapılan bir görev ve hizmettir.

Devriye hizmeti genel olarak resmi bir kıyafet ile yapılmakta isede özel durum ve izin alınarak ta görev yapılabilir.

5188 sy. kanununun 13. md si Özel güvenlik görevlilerinin görev alanları içerisinde ve sırasında resmi üniforma ile görev yapma şartını getirmiştir. Ancak Komisyon kararı olduğu takdirde sivil kıyafetle de görev yapılabilir.

Bir özel güvenlik devriye personelinin en önemli amaç ve hedefi, hizmet ettiği insanların canını ve malını korumaktır. Diğer bir amaç ise hizmet sunduğu ve bir üyesi olduğu topluma yardım etmektir. O halde özel güvenlik teşkilatlarının amacı <KORUMAK ve HİZMET ETMEK> tir.

Bu amaca ulaşmak için suçlu unsurların faaliyetleri için bulabilecekleri fırsatları ortadan kaldırmak ve bu fırsatları değerlendirme azim ve güvenlerini kırmak gerekmektedir. Bu da devriye görevlilerinin çevrede görülmeleri ile önlenir. Bütün bunlara bakıldığında devriyenin temel amaç ve hedeflerini şu başlıklar altında toplayabiliriz.

- 1- Suçları önlemek,
- 2- Suçların önlenmesi için elverişli olan fiziksel koşulları ortadan kaldırmak veya azaltmak,
- 3- Caydırıcılık yolu ile suçların işlenmesini daha zor hale getirmek,
- 4- Suçluların yakalanma riskini arttırmak,
- 5- Vatandaşın can ve mal emniyetini sağlamak,
- 6- Kamu düzenini sağlamak,
- 7- Vatandaşlara güven vermek,
- 8- Genel asayişin sağlanmasına yardımcı olmak,
- 9- Olaylara müdahale etmek,
- 10- Halkla ilişkileri geliştirmek,
- 11- Suç işlenmesinin devam etmesine mani olmak,
- 12- Suçluları yakalamak,
- 13- Genel kollukla iş birliği yapmak,
- 14- Vatandaşın desteğini sağlamak,
- 15- Özel güvenlik hizmetlerinin etkinliğini ve verimliliğini arttırmak.

1-A---DEVRIYE ÇEŞİTLERİ :

Devriye görevi farklı şekillerde yerine getirilebilir.Devriyenin hizmet çeşidi görev yapılan bölgenin özelliklerine göre farklılık gösterir.Ör : Sahil kenarlarında Bisikletli devriye

Devriye hizmeti öncelikle resmi üniforma ile yapılmalıdır.Çünkü devriye hizmet –lerinde en önemli husus caydırıcılık yolu ile suçun önlenmesidir.

Başlıca devriye çeşitleri :

- a- Yaya devriye,
- b- Oto ile devriye,
- c- Motosikletli devriye,
- d- Bisikletli devriye,
- e- Atlı devriye,
- f- Köpekli devriye.

Özel güvenlik personeli bu çeşitlerden daha çok yaya devriye uygulamalarında görevlendirilmektedir. Ancak büyük ve geniş alanları kapsayan bölgelerde oto ile devriye görevide yaptırılabilir.

Devriyelerde esas olan hareketli devriye şeklinde yapılan uygulamadır.Ancak sabit devriye adı ile adlandırılmış bir şekil daha vardır ki bu nokta hizmeti gibi algılsa da aslında bir devriye şeklidir ve nokta görevinden ayrılan özelliği geçici olarak durum ve şartlara göre farklı yerlerde görev yapılması söz konusudur.Ör : Toplantılar,Spor müsabakaları v.s.

1-B---DEVRIYE GÖREVİ ÖNCESİ HAZIRLIKLAR :

Devriye görevi mesaiye başlar başlamaz doğrudan ve hiçbir ön hazırlık yapmadan yapılacak bir görev değildir.Bu nedenle devriye görevi öncesi hazırlık 3 önemli konuyu içerir.

- 1- PSİKOLOJİK HAZIRLIK**
- 2- ZİHİNSEL HAZIRLIK**
- 3- FİZİKSEL HAZIRLIK**

1-PSİKOLOJİK HAZIRLIK :

Psikolojik hazırlık devriye öncesi personelin görev için istekli ve hazır olmasını ifade eder.Sivil hayattan resmi hayata geçiş bu mesleği seçen bir kişide zihinsel ve duygusal depreyonlar oluşturabilir.Bu nedenle özel güvenlik personelinin psikolojik olarak kendini hazır hissetmesi için aşağıdaki maddelere olumlu yanıt vermesi gerekir.

- a- Mesleğimi ve verilen görevimi seviyor muyum?
- b- Devriye görevine motive olabildim mi?
- c- Bu görev sırasında karşılaşacağım olay yada alacağım riskleri biliyor muyum?
- d- Kendimi işimde profesyonel olarak görebiliyor muyum?
- e- Sağlam kişisel değerlere sahip miyim?

- f- Özgüvenim var mı?
- g- Görevle ilgili bir tutum geliştirebiliyormuyum?
- h- Kurumsal politika ve prosedürleri takip edebiliyormuyum?
- i- Görevle ilgili yargı kararları,kanunları ve diğer bilgileri takip ediyor ve bu bil lere sahipmiyim?

Bu soruların cevapları her zaman EVET olmalıdır.Devriye ayrıca iş performansını olumsuz etkileyen aşağıdaki tavırlardan kaçınmalıdır.

- a- Kendini dışlamak ve diğer personel ile ilişkiyi kesmek,
- b- Parayonak olmak,
- c- Toplumun normal parçası olmaktan kaçınmak,
- d- Başarılı olmak konusunda endişeli olmak veya saplantıları bulunmak.

2- ZİHİNSEL HAZIRLIK :

Bir mesaiye başlamadan önce her devriye personeli kendisini bu göreve ve özel değişime yani izinli ve istirahatli dönemden çalışma dönemine geçişe adapte etmelidir.

Mesai öncesi zihinsel hazırlık çalışmalarında şu konulara dikkat edilmelidir.

- a- Aranana,haklarında tutuklama veya yakalama kararı olan kişiler ile kayıp olarak aranan tüm kişilerin listesi genel kolluktan alınır.
- b- Çalıntı araç veya kayıp araç listeleri temin edilir.
- c- Amirler tarafından görev öncesi görevle ilgili bilgilendirme toplantıları yapılır.
- d- Çalıntı eşya listeleri temin edilir.
- e- Bir önceki devriye görevlilerinin raporları incelenir.
- f- Göreve çıkmadan önce gereken malzemenin tam ve eksiksiz,sağlam olması konusunda tetkik yapılır.
- g- Görev değişimlerine karşı hazırlıklı olunur.
- h- Sorun varsa mevcut amir veya arkadaşlarla istişarede bulunulur.
- i- Devriye esnasında yapılacaklar kısaca not olarak yazılır.

3- FİZİKSEL HAZIRLIK :

Her güvenlik görevlisi fiziksel olarak yeni görevine kendini hazırlamalıdır.Bu nedenle dış görünüşüne ve yanında taşıyacağı her türlü araç ve gerecine çok dikkat etmelidir.

Her şeyden önce dış görünüş insanın kendisine duyduğu saygıyı gösterir.Saçları taralı,günlük sakal traşı olmuş,temiz üniformalı,aksesuarları temiz,sağlıklı bir görünümde olan bir güvenlik görevlisini hem kendi meslektaşları ile hem de halk ile yakın temas ve ilişki içinde bulunurken çok daha başarılı ve yapıcı olacağından hiç kuşku duyulamaz,ve tabiki bu personelin yanında bulundurması gereken araç ve gerecininde tam ve sağlam olması gerekir.

Bir göreve gönderilecek personelde bulunması gereken en önemli malzemeler şunlardır.

- a- Silah (Temiz,çalışır ve yeteri kadar mühimmat ile)
- b- Kelepçe (Anahtarı ile)
- c- El feneri (Dolu pilleri ile)
- d- Jop
- e- El dedektörü
- f- Not defteri ve kalem
- g- Düdük
- h- Ve görevin gerektirdiği malzemeler.

Her görevli bu malzemeleri eğer bir başka arkadaşına devir etmek veya devir almak durumunda ise mutlaka kontrollerini yaparak ve tutanak karşılığı gereğini yapmalıdır.

1- C--- DEVRİYE YÖNTEMLERİ :

Devriye hizmetleri dört farklı şekilde yerine getirilir.

- a-Olağan devriye
- b-Planlı “
- c-Dairesel “
- d-Geri dönüşlü devriye.

a- Olağan devriye : Devriye görevi yapılırken herhangi bir plan veya programa bağlı kalmadan devriye bölgesinin rastgele-rutin bir şekilde dolaşılmasıdır.Bu şekilde yapılan devriyede devriyenin neyi ne zamana ve nasıl yapacağı belirli olmadığından potansiyel suçlular tarafından önceden tahminde bulunma olasılığı oldukça azdır.

b- Planlı devriye : Adından da anlaşılacağı üzere yetkili amir tarafından önceden belirlenip devriye personelinin uyması istenen belirli güzergahlara bağlı kalmak üzere uygulanan bir sistemdir.Potansiyel suçlular için önceden tahminde bulunma olasılığı oldukça yüksektir.Ancak devriyenin bulunduğu yer ve zamanda caydırıcı özelliği vardır.

c- Dairesel devriye : Devriye hizmeti bir merkezden dışa yada en dış noktadan merkeze doğru dairesel olarak yapılır.Daha geniş bir alanı kapsar.

d- Geri dönüşlü devriye : Ne zaman ve nereden çıkacağı belli olmayan,önceden tahmin edilemeyen bir uygulama şeklidir.Bir geçilen yere tekrar ve hemen dönülmesi veya bir süre bekleme yapılması gibi bazı taktikleri kapsadığından potansiyel suçlular tarafından devriyenin hareketleri kolay kolay tahmin edilemez ve bu nedenle oldukça başarılı sonuçlar alınan bir devriye şeklidir.

1- D---DEVRİYENİN GÖREVLERİ :

5188 sy.Özel güvenlik hizmetlerine dair kanun ve 25606 sy.lı Resmi gazete de yayınlanan Özel Güvenlik hizmetlerine dair Kanunun uygulanmasına ilişkin Yönetmelik hükümlerine göre devriyenin başlıca görevlerini dört ana başlık altında toplayabiliriz.

- 1- Önleyici görevler
- 2- Koruyucu “
- 3- Yardım “
- 4- Adli “

1-D---1 Önleyici görevler : Bir devriye görevlisinin önleyici manada görevleri şunlardır.

- a-Belirlenen güzergahta devriye gezmek,
- b-Üniformalı olarak görev yapmak,
- c-Geri dönüşümlü devriye sistemine ağırlık vermek,
- ç-Suç işlenmesi daha öncelikli olan yerlerde devriye hizmeti ifa etmek,
- d-Devriye bölgesinin tamamını kontrol etmek,
- e-Gördükleri aksaklıkları vatandaşlara veya işyeri sahiplerine bildirerek önlem alınmasını istemek,
- f-Koruma yapılan alanlara gitmek isteyen kişilerin üstlerini dedektör veya X-ray cihazları ile aramak,
- g-Toplantı,konser,spor müsabakaları,sahne gösterileri ve benzer etkinlikler ile cenaze ve düğün törenlerinde kimlik kontrolleri yapmak,
- h-Suç işlenmesini önlemek,potansiyel suçluları caydırmak ve tedirgin etmek amacıyla hava alanları,liman,gar,istasyon ve terminal gibi toplu taşıma yapılan tesislerde şüpheli görülenlerin kimlik kontrolünü yapmak.

1-D---2 Koruyucu görevler :

- a-Toplumsal içerikli toplantı ve gösterilerde önleyici tedbirler almak,
- b-Kalabalık kontrolünü sağlamak,
- c-Kamu düzenini sağlamak,
- d-Doğal afetlerde yağma,hırsızlık gibi olaylara karşı bölgeyi koruma altına almak,
- e-Terkedilmiş veya bulunmuş eşyaları emanet altına almak,
- f-Zihinsel veya fiziksel eksiklikleri olanları vücudu veya sağlığı bakımında kendisine zarar vermelerini engellemek için onları etkisiz hale getirip koruma altına almak.
- g-Trafik kazalarında kaza yerini korumak,
- h-Olay yerlerinde iz ve delillerin korunması için gerekli çevre tedbirlerini almak.
- I-Genel kolluk kuvvetlerine yardımcı olmak maksadı ile suç teşkil edebilecek veya delil olabilecek her türlü eşyayı emanete almak ve korumak.
- i-Kontrol ve gözetleme faaliyetleri yapmak,
- j-Korunması sağlanan bina veya tesislere girmesi yasak olan her türlü silah, patlayıcı madde ve eşyanın sokulmasına engel olmak,
- k-Bina ve tesislerin özellik gösteren yerlerini sık sık kontrol etmek,
- l-Özellikle tesisler için tehlike arz eden su,havagazı,doğalgaz,elektrik ve radyoaktif kaçak ve sızıntı olabilecek yerleri kontrol etmek.

1-D---3 Yardım görevleri :

- a-Kaybolan veya adres soran vatandaşlara yol göstermek,

- b-Yardım isteyenlerle yardıma muhtaç olanlara yardım etmek,
c-Kaza,Yangın,Doğal afet ve benzeri durumlarda profesyonel ekiplere yardımcı olmak,
ç-Trafik kazalarında genel Emniyet görevlilerine yardım etmek,
d-Yaşlı ve alil ile acizlere istekleri doğrultusunda yardım etmek,
e-Kimsesiz olduğu belli çocuklara ve yaşlılara ilgili kurumlarla temas sağlayarak yardımcı olmak.

1-D---4 Adli görevleri :

- a- Bir suç işlendiği görüldüğünde veya ihbarı alındığında hemen genel kolluk kuvvetine bilgi vermek.
b- Genel kolluk kuvveti gelene kadar olaya müdahale etmek.
c- Olay yerindeki iz ve delilleri koruma altına almak.
d- Olay yerindeki iz ve delillerin korunmasına engel olanları CMUK 157 md. si gereğince göz altına almak.
e- Gerektiğinde görevin yapılmasını engelliyenlere karşı TCK 49/1(a-b)doğrul tusunda zor kullanmak.
f- Görev alanı içerisinde haklarında yakalama,tutuklama ve mahkumiyet kararı bulunan kişileri yakalamak ve üst araması yapmak.
g- Aranana kişilerin yakalanması amacı ile Hava meydanları,Limanlar,Garlar ve İstasyonlar ile Terminaller gibi toplu taşıma tesislerine girenlerden kimlik sormak.
h- Yangın,Deprem gibi doğal afetlerde ve imdat istenmesi halinde görev alanındaki işyeri ve konutlara girmek.
i- Genel kolluk kuvvetlerine derhal bildirmek şartı ile aramalar esnasında suç teşkil eden veya delil olabilecek yada tehlike oluşturacak eşyayı emanete almak.

1-E---DEVRIYENİN TEMEL AMAÇ VE FONKSİYONLARI

Özel güvenlik devriyesinin önleyici,koruyucu,adli ve yardım edici rolleri içerisinde yer alan başlıca görevlerini şu şekilde sıralayabiliriz.

- a- Suçları önlemek,
b- Vatandaşları,iş sahiplerini ve yöneticilerini özel güvenlik tedbirleri konusunda bilgilendirmek,
c- Kamu düzenini sağlamak,
d- Vatandaşların kendilerini güvende hissetmelerini sağlamak,
e- Sosyal yardım hizmeti sunmak,
f- Mağdurlara yardım etmek,
g- Olaylara müdahale etmek,
h- Olay yerinde iz ve delilleri korumak,

1-F--- DEVRIYE SIRASINDA KONTROL EDİLECEK YERLER

Devriye bölgesini iyi tanımak zorundadır.Bunun için aşağıda sıralanan yerler kontrol altında tutulmalıdır.

- a- Suç seviyesi yüksek yerler,
- b- Sorun oluşturabilecek yerler,
- c- Gençlerin genelde bir arada bulunduğu yerler,
- d- Alkollü içecek tüketilen yerler,
- e- Nakit paranın bulunduğu yerler
- f- Kalabalık yerler,
- g- Giriş-Çıkışın yasak olduğu yerler,
- h- Bina ve tesislerin çevresi,
- i- Bina ve tesislerin iç kısımları,
- j- Elektrik,su,doğalgaz gibi depo veya üretim yerleri,
- k- Boş,terkedilmiş veya kullanılmayan yerler.

1-G--- DEVRIYENİN GENEL OLARAK DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Profesyonel bir meslek gurubu haline gelmesi gereken özel güvenlik hizmetini yürütecek olanlar,gerek temel eğitim gerekse mesleki yaşamları içerisinde bilgi birikimleri ile kendilerini donatmalıdırlar.Bu amaçla devriyenin dikkat etmesi ve aynı zamanda temel bazı önemli noktalar aşağıya sıralanmıştır.

Bu anlamda devriye :

- a-Yüksek seviyede görünür olmalıdır.
- b-Tanımlanabilir olmalıdır.
- c-Suç sonrası müdahaleye hazır olmalıdır.
- ç-Sistemli ve devamlı olmalıdır.
- d-Tutum ve davranışlarına dikkat etmelidir.
- e-Görev bölgesini çok iyi tanımalıdır.
- f-Görev bölgesinin tamamını kontrol altında tutmalıdır.
- g-Suçla ilgili endişe ve korkuya yol açmamalıdır.
- h-Potansiyel suçlular tarafından önceden tahmin edilemez olmalıdır.
- I-Vatandaşın desteğini ve katılımını sağlamalıdır.

1-G---a – Yüksek seviyede görünür olmak :

Buna kısaca “ HER YERDE VAROLMAK “ izleniminin yaratılması denebilir. Devriyenin aktif olarak fazla çaba harcamadan sadece kendini göstermesi,üniformalı olarak varlığını hissettirmesi suçları önlenmesi için yeterli olabilmektedir.Bir potansiyel suçlu için riski yakalanma olasılığının fazla olması haline “ ALGILANAN YAKALANMA RİSKİ “ denir.

Suçlular yakınlarında gördükleri bir devriyenin gözü önünde suç işlemek istemezler.Çünkü yakalanma riski oldukça büyüktür.Oysa bu riski suçlu hissetmese suç işleme düşüncesini Daha rahat eyleme dönüştürebilir.Devriyenin her yerde görünür ve hazır olma hissini verebilmesi,rastgele ve potansiyel sorun olan bölgelerdeki hareketliliği sayesinde gerçekleşir. Kararlı,görev bölgesinin her yerinden kolayca görülebilen ve hareket yeteneği yüksek

olan bir devriye sistemi,suçlunun güvensizlik duygusunu ve yakalanma korkusunu arttıracacağı gibi toplumdaki emniyet ve huzur ortamının sağlanması ve özel güvenlik modeline olan güvenin artmasında büyük rol oynar.

1-G---b – Tanımlanabilir olmak :

Görünür olan devriye varlığının veya diğer önleyici güvenlik tedbirlerinin (Alarm,Güvenlik kamerası,Giriş kontrolleri v.s.)ciddi,kararlı,kendinden emin ve profesyonel bir uygulama olarak karşı tarafça algılanması ve tanımlanması gerekir.

Üniformalı devriyelerin buldukları yer ve zamanda görevli,asıl fonksiyonu da Suçla mücadele olan devriye personeli olarak tanımlanamadığı taktirde önleyicilik(Caydırıcılık) rolü oldukça sınırlıdır.

Yakalanma riskinin yüksek seviyede algılanabilmesi için gerekli ön koşul,her şeyden önce vatandaşların özellikle de potansiyel suçluların alınan önleyici güvenlik tedbirleri çerçevesinde devriye personeli görmeleri,bunların rolünün farkında olmaları ve daha da önemlisi bu tedbirlerin uygulamaya konulma nedenlerini,rolünü ve fonksiyonlarını çok iyi bilmelidir.

1-G---c – Suç sonrası müdahaleye hazır olmak :

Temelde önleyici amaçlı olarak uygulamaya konulan devriyeler alınan tüm tedbirlere rağmen suçların işlenmesi halinde suçluları yakalama veya yakalanmasına yardımcı olma hususlarını göz önünde bulundurmak zorundadırlar.

Özel Güvenlik devriyesi yasaları uygulama kararlığında olduğunu,yasaların çiğnenmesine izin vermeyeceğini,çiğnenmesi halinde ise anında ve tereddütsüz bir şekilde bu hatayı işleyen tespit edip yakalayacağı izlenimini vermelidir.Bunun içinde tutum ve davranışlarını ve görevini yerine getirme usul ve esaslarını çok iyi bilmeli ve profesyonel bir görevli olmalı ve bunu çevreye hissettirmelidir.

Algılanan yakalanma riski 2 faktörün etkisi altındadır.TEHDİT ve YOĞUNLUK

1-G---ç – Sistemli ve devamlı olmak :

Devriyenin görünürlüğü sınırlıdır.Alınan tedbirlerin belirli bir yerde geçici süreyle uygulanması o zaman dilimi içinde geçerli olacaktır.Oysaki geniş bir bölgeyi kapsayan,toplumun çok farklı kesimlerini içine alan,sistemli ve devamlı olarak uygulanan durumlarda potansiyel suçlular üzerinde oluşturacağı caydırıcılık unsuru çok daha güçlü olacaktır.

1-G---d – Tutum ve davranışlarına dikkat etmek :

Bir devriye personeli her şeyden önce vücut dilini kullanmayı iyi bilmelidir.

a-Güzel bir duruş,dik ve emin yürüyüşler,

b-Eller düzgün ve yürüyüşle uyumlu,

c-Ceplerde anormal görüntülere neden olacak kadar malzeme taşınmaması,

d-Vatandaşın yüzüne karşı sigara içilmemesi,

e-Şapkanın nizami olarak takılması,gibi hususlarda dikkatli davranan devriye

personeli vatandaş üzerinde her zaman olumlu bir etki bırakır.

1-G---e – Görev bölgesini çok iyi tanımak :

Her devriye görevlisinin görev bölgesini çok iyi tanınması gerekir.Bölgesini iyi bilen devriye o bölgedeki var olan sorunları da kısa sürede öğreneceği gibi toplumda iletişim sağlayarak bu sorunlara çözüm bulmaya başlayacaktır.Ör:(caddeler,sokaklar,apartmanlar vs.)

Devriye görev yapmış olduğu bölgeyle ilgili olarak 4 hususu bilmesi gerekir.

a-Görev yapılan birim.

b-Görev bölgesi hakkında genel ve özellik gösteren hususlar.

1-Nüfus

2-Coğrafi veri

3-Acil yardım birimleri

4-Suç riski

1-G---f – Görev bölgesinin tamamını kontrol altında tutmak :

Çarpık kentleşme ve metropol illerin gittikçe betonlaşması ve bir türlü sona erdirilemeyen göç;işte bu bağlamalı iki cümle özellikle büyük kentlerde suç oranlarının yükselmesindeki ana etkenlerden biridir.

Ancak suçlar planlı şehirleşmenin olduğu cadde ve sokaklarda,yürüyüş ve oyun alanlarında,iş ve alışveriş merkezlerinde,evlerde,işyerlerinde,okullarda kısacası her yerde işlenebilmektedir.Sadece varoşların ve kenar mahallerlerin olduğu yerlerde suç olgusunun fazla olduğunu söylemek veya öyle olduğunu düşünmek hatalı olur.

Bir devriye görevinde daima demokratik davranmak zorunda olduğunu asla aklından çıkarmamalıdır.çünkü dürüst her vatandaşa hizmet eşit olarak sunulmak zorundadır.Sadece lüks semtleri değil eğer görev alınımız içindeyse Ahmet amcanın küçük bakkalının veya evinin önünde de görev ifa edilmelidir.

1-G---g – Suçlarla ilgili endişe ve korkuya yol açmamak :

Özel güvenlik personeli devriyesi görevlerini yerine getirebilmek için hem etkili mücadele yöntemleri geliştirmek hemde;

a-Vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini kullanmasını sağlayacak zemini hazırlamak,

b-Vatandaşın suçla ilgili endişe ve korkuya kapılmadan yaşamını sürdürmesini sağlamak,

c-Yaşam kalitesinin yükselmesi için olumlu bir atmosfer oluşmasını sağlayarak halkın desteğini kazanmak zorundadır.

Ör:Çok gevşek tedbirler(bunalım-kriz)çok sıkı tedbirler

Yukarıdaki örnekten de anlaşılacağı gibi çok gevşek veya çok sıkı alınan tedbir halk üzerinde her zaman olumsuz etki yapmıştır.

Devriye görevlileri :

a-Vatandaşların potansiyel suçlu olarak görmemelidir.

b-Sadece suç ve suçlu odaklı hizmet anlayışı ile hareket edilmemelidir.

c-Zorunlu haller dışında belirli ve dar alanda fazla sayıda üniformalı görevli bulunmalıdır.

ç-Telsiz ile muhabere gizli yapılmalıdır.

d-Görev esnasında kişilerin gözle takibi asla dikkat çekmeyecek şekilde yapılmalıdır.

e-Bir sorun olsa bile vatandaşla sözlü tartışmaya girilmemelidir.

f-Görev bölgesinde zorunlu haller dışında koşarak ve hızlı hareket edilmemelidir.

Tüm bunlar insanların suç korkularını körüklememek için devriyenin çok dikkat etmesi gereken hususlardır.

1-G---h – Potansiyel suçlular tarafından önceden tahmin edilemez olmak :

Suçlular devriyenin faaliyetleri hakkında önceden bilgi sahibi olmak ve devriye faaliyetlerini yakın gözetim altında tutmak isterler.Taktir edersiniz ki suç işleme meyilinde olan kişilerinde kendilerine göre bir kısım planlamaları ve düşünce hesapları olacaktır.İşte devriye buna karşı görevini yaparken kendinin izlendiğini ve hareketlerinin tespit edildiğini her zaman akıldan çıkarmamalıdır.Suçlar asla aptal kişiler tarafından işlenmez.

Profesyonel devriyeler önleyici devriye görevini yaparken aynı hareket tarzını her zaman tekrarlamamalıdır.Çay veya yemek molalarını aynı yerlerde,aynı saatlerde yapmamalıdır.Yani profesyonel devriye olası suçluların aklında şüphe uyandıran görevlidir.

Ör:Her zaman aynı sıklıkla ve ağırlıkla yürüme,

Dön,arkanı sık sık gözle,

Bazen geri dön ve bir müddet geldiğin yönde geri git,dur ve dinle,kontrol ettiğin kapıyı 2 dk.sonra yine kontrol et,park halindeki araçların kapılarını kontrol et,yemeğini aynı saatte ve aynı yerde yeme,görevi gerekirse güzergahında devret,böylelikle olası suçlular için her zaman risk ol.

1-G---ı – Vatandaşların desteğini ve katılımını sağlamak :

Devriye ile vatandaşlar arasında bir ortak anlayış ve yardımlaşma söz konusu olabilmesi için arada bir uzlaşmanın olması gerekir.Böyle bir uzlaşmanın olması,vatandaşların devriyenin sunduğu hizmeti benimsemesi,onları isteyerek ve içten yardımcı olması sonucunu doğurur.Bu şekilde ortaya konulan özel güvenlik hizmeti anlayışı korkuyu değil güvene ve halkın katılımına dayanmaktadır.

1-H--- DEVRİYENİN DİKKAT ETMESİ GEREKEN ÖZEL VE BELİRLİ HUSUSLAR

Devriyenin görevini etkili ve verimli bir şekilde yerine getirmesinde amaç; Vatandaşlar başta olmak üzere,iş merkezleri ve dükkanlar ile konutların ve vatandaşların Gece ve tatil zamanları da dahil olmak üzere,her zaman emniyette olması içindir.

Devriyenin dikkat etmesi gereken hususları şu ana başlıklar altında sıralayabiliriz.

a- Önleyici görevlerin yerine getirilmesinde dikkat edilmesi gereken hususlar.

- 1- Potansiyel sorun kaynağı olabilecek kişilerle ilgili dikkat edilmesi gereken ler,
- 2- Şüpheli kişilerle ilgili dikkat edilmesi gerekenler,
- 3- Şüpheli araçlarla ilgili dikkat edilmesi gerekenler,
- 4- Devriye hizmetinin yerine getirilmesi ile ilgili dikkat edilmesi gerekenler.

b- Koruyucu görevlerin yerine getirilmesi sırasında dikkat edilmesi gereken hususlar.

- 1-Binaların kontrolünde dikkat edilmesi gerekenler.
- 2-Boş veya terk edilmiş yerlerin kontrolünde dikkat edilmesi gerekenler.
- 3-İlginç veya potansiyel tehlike oluşturan durum ve nesnelerin kontrolünde dikkat edilmesi gerekenler.
- 4-Eksik kamu hizmetinin kontrolünde dikkat edilmesi gerekenler.

c- Adli görevlerin yerine getirilmesinde dikkat edilmesi gereken hususlar.

- 1-Ağır suçlara müdahalede dikkat edilmesi gerekenler,
- 2-Patlama olaylarına müdahalede dikkat edilmesi gerekenler.
- 3-Sıradan,olağan durumlara müdahalede dikkat edilmesi gerekenler.,
- 4-Üst aramasında dikkat edilmesi gereken hususlar.

d- Yardım hizmetlerinin yerine getirilmesinde dikkat edilmesi gereken hususlar.

- 1-Mağdurlara yardım konusunda dikkat edilmesi gerekenler,
- 2-Yangın olaylarına müdahalede dikkat edilmesi gerekenler,
- 3-Trafik kazalarına müdahalede dikkat edilmesi gerekenler,

II- NOKTA HİZMETLERİ

1-NOKTA HİZMETLERİNİN TANIMI,AMACI VE ÖNEMİ :

Kamu düzeninin korunması,suçların önlenmesi,özel dikkat gösterilmesi gereken belirli yerlere karşı yapılabilecek saldırıların önlenmesi ve çevre sakinlerine güven verilmesi amacıyla özel olarak belirlenmiş,belirli ve sınırlı bir alanda kurulan görev yerine “NOKTA”,burada sabit ve üniformalı olarak yerine getirilen hizmete ise “NOKTA HİZMETİ” denir.Bina ve tesislerin korunmasında yerine getirilen görev bir nokta hizmetidir.Korunacak bina ve tesisin hassas görülen yerlerine konulan ve koruma personelinin gözetleme yapmasına ve dinlenmesine yarayan kulübeye de nokta binası veya sabit nokta denmektedir.Telefon ve telsiz nokta görevlisinin vazgeçilmez teçhizatlarıdır.Nokta hizmeti bir veya birden fazla personel ilede yapılabilir.

2-NOKTA KURULABİLECEK YERLER VE ÖZELLİKLERİ :

Korunması gereken önemli bina ve tesisler ile kişilere tahsis edilen konut,çalışma yerleri ve bunların eklentileri ile önemli kişilerin seyahat ettiği kara,hava ve deniz taşıtları hassas nokta kapsamında yer almaktadır.Önemli kişiler ile kurum veya kuruluşlara tahsis edilen ve içinde bir veya birden fazla hassas nokta bulunan alanlara “HASSAS BÖLGE” denir.Hassas bölge ve noktalar şehrin haritası üzerinde değişik işaret veya şekillerle gösterilir.Hassas bölgeler İl Koruma Komisyonları tarafından belirlenir.Noktalar geçici olarak kurulabileceği gibi devamlı olarakta kurulabilir.Nokta kurulabilececek başlıca yerler şunlardır:

- a- İnsanların toplu olarak bulunduğu çarşı,Pazar,park,istasyon,iskele,toplantı,spor karşılaşmaları,sahne gösterileri,cenaze,düğün törenleri ve benzeri ortamları ve yerler,
- b- Mezarlıklar gibi ıssız,tenha ve aynı zamanda potansiyel suç ve saklanma yerleri,
- c- Mali,iktisadi ve sanayi tesislerinin bulunduğu yerler,
- d- Potansiyel suç riskinin yoğun olduğu yerler,
- e- Koruma hizmeti sunulan bina ve tesislerin çevresi,

- f- Özel koruma hizmeti sunulan kişilerin konut ve işyerleri.

3- NOKTA GÖREVLİSİNİN GÖREVLERİ VE DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Nokta görevlileri aşağıdaki konularda dikkatli olmalıdırlar.

- a- Nokta görevlilerine,nokta yerinden uzaklaşmalarını gerektiren görevler verilmemelidir.
- b- Nokta görevlisi,nokta mahallinde rasladığı ve suç mahiyetine haiz olmaması nedeni ile müdahalesini gerektirmeyen faaliyetlerin sonucunu takip etmek amacı ile veya başka nedenlerden dolayı noktadan ayrılamaz.Yirmi şer adım kadar bir mesafede dolaşabilinir.
- c- Mevki dışında bir suç ihbarı alındığında derhal amirine ve yetkili kolluk personeline bilgi vermelidir.
- d- Görüş alanı içerisinde meydana gelen veya kendisine haber verilen olaylara hemen müdahale eder.
- e- Nokta hizmeti sunulan konut veya işyerine gelen her türlü kişiyi yi takip ve tarassut altında tutar.
- f- Vatandaşların her türlü müracaatına karşı duyarlı bulunmalıdırlar.
- g- Nokta görevlileri daima ciddi olmak zorundadırlar.
- h- Görev dışı işler ile ilginemez,başkalarının kendisini meşgul etmesine izin vermezler.
- i- Nokta içine zorunluluk olmadıkça hiç kimse alınamaz.
- j- Nokta görevi genel olarak ayakta ifa edilir ancak çok dikkat çekmeyecek şekilde ara sıra oturulabilinir.
- k- Nokta içinde ateş veya benzeri hiçbir malzeme olmamalıdır.
- l- Nokta içerisinde özel bir yangın tüpünün bulunması özellikle tavsiye edilir.

4- NOKTA HİZMETLERİNDE GÖREV DEĞİŞİMİ

Nokta hizmetinin sadece bir yerde verilmesi halinde,görevi devralacak personel mesai saati geldiğinde doğrudan görevli olacağı noktaya gider ve görev değişimini orada yapabilir.Nokta sayısının birden fazla ve aynı site,tesis veya kampus içerisinde olması durumunda,nöbet değişimini yapacak personel güvenlik amirliğinde bir araya gelir.Nokta görevi sonrasında nokta görev defterine gerekli kayıtlar işlenir ve devralan personel veya amir ile karşılıklı imzalanır.

III – KONTROL NOKTASI

1-KONTROL NOKTASI TANIMI,AMACI VE ÖNEMİ :

Kontrol noktası ; koruma ve güvenlik hizmeti sunulan bina ve tesisler ile cenaze ve düğün törenleri,festival,sahne gösterileri ve benzeri etkinliklerin yapıldığı açık ve kapalı alanların ana girişlerinde oluşturulan,koruma amacına uygun bir şekilde gerekli donanımlara sahip ,yeterli sayıda özel güvenlik görevlisi tarafından güvenlik kontrolünün yapıldığı belirli bir yerdir.Kontrol noktaları kişi ve araç kontrol noktası şeklinde ikiye ayrılır.

Kontrol noktasındaki güvenlik tedbirleri 3 aşamalı olarak gerçekleştirilir.

- a- Ana giriş kontrol noktası
- b- Bina giriş kontrol noktası
- c- Kritik alan giriş kontrol noktası

2-KONTROL NOKTASI ÇALIŞMA ESASLARI :

Kontrol noktalarında 24 saat çalışma esası üzerine iş yoğunluğu zaman dilimleri dikkate alınmak suretiyle personel ayarlanır.Görevlendirilecek personel sayısı genelde 3 ile 5 kişi arasında değişmektedir.Kontrol noktalarında personel yerine getirdikleri roller çerçevesinde üç gruba ayrılır.

- a- Yönlendirici görevli
- b- Birinci kontrol görevlisi
- c- İkinci kontrol görevlisi
- d- Kontrol noktası amiri

3-KONTROL NOKTASINDA BULUNMASI GEREKEN ARAÇ VE GEREÇLER

Bir kontrol noktasında bulunması gereken en önemli malzemeler şunlardır.

- a-Kontrol noktası dış kısımları aydınlatılır.
- b-Kontrol noktasında acil haberleşme cihazlarının bulunması gerekir.
- c-X-ray cihazı ile el dedektörü bulunmalıdır.
- d-Kontrol noktalarında görevin nasıl yapılacağı ile ilgili olarak hazırlanan görev talimatlarının hazırlanıp görülecek yere asılması gerekir.
- e-Yeteri kadar masa ve sandalye ile dolap,bilgisayar,yangın söndürücüleri,trafik işaretleri,ilk yardım çantası,kayıt defteri,olay yeri koruma şeridi,haberleşme cihazları bulunur.

4-KONTROL NOKTASI GÖREVLİSİNİN DAVRANIŞLARI :

Başarılı ve profesyonel bir kontrol noktası görevlisi,bazı önemli ve ayırt edici vasıflara ve özelliklere sahip olmalıdır.Bir anlamda kontrol görevlisi ;

- a-Kendi kendine yetebilmeli,
- b-Dürüst olmalıdır,
- c-Gevşek ve lakayt olmamalıdır,
- ç-Güvenilir olmalıdır,
- d-Sağ duyulu olmalıdır,
- e-Strese karşı tahammül edebilmelidir,
- f-Sabırlı olmalıdır,
- g-Olaylardan çabuk etkilenmemelidir,
- h-Kendinden emin olmalıdır.

Kontrol görevlisinin davranışları ise altı başlıkta toplanır;

- a-Tavır
- b-Nezaket
- c-Dikkat
- ç-Görev bilinci
- d-koordine
- e-Vatandaşlarla ilişkiler.

5-GİRİŞ ÇIKIŞ IN KONTROLÜ :

Giriş çıkışın kontrolü,kontrol noktası hizmetinin en önemli yönlerinden birini oluşturur.Özel güvenlik tedbirlerinde en önemli unsur insandır.Bina ve tesislere karşı –

gerçekleştirilen eylemlerde,dışarıdan gelen potansiyel suçlular kendilerini genelde;

a-Kurum personeli

β-Normal ziyaretçi,

c-Postacı,tamirci veya bunlara benzer meslek mensubu şeklinde göstermek suretiyle içeriye girmeye çalışmaktadırlar.Giriş ve çıkış kontrollerinde yapılması gereken işlemleri ve dikkat edilmesi gerekenleri 5 başlık altında toplaya biliriz.

1- Personel kontrolü :

a-Hangi personelin nerelere girebileceği belirlenmeli ve bilinmelidir.

β-Personelin,sadece girmeye yetkili olduğu bölümlere girmesi sağlanmalıdır.

c-Personelin devamlı olarak özel tanıtma ve giriş kartı kullanması sağlanmalıdır.

d-Usulüne uygun olmayan bir şekilde veya zorla içeri girmek isteyen personelle

ilgili işlem yapılmalıdır.

e-Görevliler kurumda çalışanları çok iyi tanımalı ve tesislere gelip giden iş sahiplerinin yakınlarında tanımalıdır.

2- Ziyaretçi kontrolü :

Korunan bir bina veya tesise gelen ziyaretçilerin geliş nedenleri farklılık gösterir.Ziyaretçiler genelde; Bina veya tesisteki bazı işlerin yapılması amacı ile ,İş takibi yapmak amacı ile,Farklı nedenlerle gelen yabancı uyruklu kişiler ile Basın mensuplarıdır. Ziyaretçi kontrollerinde aşağıdaki süreç takip edilmelidir:

a-Genel anlamda ziyaretçilerin girebileceği ve giremeyeceği kısımlar tespit edilir.

b-Ziyaretçilerin kimlik tesbitleri ve kontrolleri yapılır.

c-Ziyaret edilmek istenen ile görüşülerek teyit alınır.

d-Ziyaretçi kabul defterine veya bilgisayara kayıt edilir.

e-Ziyaretçinin giriş yapacağı bölüme göre uygun giriş kartı verilir.

f-Ziyaretçilerin yetkisiz yerlerde dolaşması iç denetim ile engellenir.

3-Özellikli kişilerin kontrolü :

a-Korunan yer silahla girilemeyecek yerlerden ise silah taşıma yetkisine sahip olanların silahları emanete tutanak karşılığı alınır.Kilitli bir çelik dolapta muhafazası şarttır.

b-Özürlü kişilere yakın ilgi gösterilir.

c-Her türlü bürokrat ile ilgili hususlarda duyarlı olunmasında fayda vardır.

d-Yaşlılara karşı anlayışlı ve sabırlı olunmalıdır.

e-Çocuk yaştakilerle sevgi ve şefkat sınırları içinde diyalog kurulmalıdır.

4-Eşyaların kontrolü :

a-Giriş yapan herkes X-ray cihazından geçirilmelidir.

b-X-ray cihazı görevlisi başka işlerle ilgilenmemelidir.

c-İçeri sokulmaması gereken madde veya malzemeler tutanak tanzimi ile teslim alınır ve çıkışta imza karşılığı teslim edilir.

d-Kontrol esnasında taşınması yasak veya tehlikeli olan bulgulara rastlandığında derhal kolluk kuvvetlerine haber verilmeli ve malzeme emanete alınmalıdır.Mal sahibi kişide özel bir odada göz altında tutulur.

e-Bina ve tesislerde bulunan personele gelen hertürlü paket ve eşyalar güvenlik kontrolünden geçirilmelidir.

5-Araçların kontrolü :

Araç kontrolleri tesislere girişten önce kurulan ana giriş kapılarında yapılmalıdır. Özel güvenlik personelinin araçların içini ve bagajını kapılarını açarak kontrol yetkisi yoktur.

Sadece dışarıdan görülebilecek yerlerin incelenmesi söz konusudur. Tehlike olabilecek bir durumla karşılaşıldığında hemen kolluk kuvvetlerine haber verilir ve araç emniyetli bir noktaya çekilerek beklemesi istenir.

IV- NOT ALMA

1- NOT ALMANIN TANIMI,AMACI VE ÖNEMİ

Not alma,görülen,duyulan,anlatılan ve hafızada kalan bilgilerin kayıtlara geçirilmesi işlemidir.Olay sonrası olay yerine ilk önce gelen özel güvenlik personelinin olay hakkında sıcağı sıcağına aldığı notların çok büyük önemi vardır.Eğer insan hafızası,bir not ile uyarılırsa veya ipucu verilirse bilinçaltındaki bilgilerin %75 ini rahatlıkla hatırlayabilir.Hafıza öğrenmeyi,aklı kullanmayı,bilinci ve dolayısı ile kişinin bütünlüğünü sağlayan temel bir beyin işlemidir.İnsanın bilgi işleme süreci içerisinde 3 çeşit hafıza bulunur.

- a-Duyusal hafıza
- β-Kısa süreli hafıza
- c-Uzun süreli hafıza

2- NOT ALMADA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Not alma işlemi yapılırken kullanılacak taktikler ,yöntemler ve dikkat edilmesi gereken başlıca önemli noktalar şunlardır.

- a- Notlar genelde el yazısı ile alınır.
- b- Bazı durumlarda,ses kayıt cihazlarında kullanılabilir
- c- Not alma işlemi inceleme yapıldığında veya incelemeden sonraki en kısa zamanda yapılır.
- d- Not alma işlemi hafızaya fazla güven nedeni ile ihmal edilmemelidir.
- e- Alınan notlar her görev ve inceleme için aşağıdaki özellikleri içermelidir:
 - Tarih
 - Göreve başlama zamanı
 - Görevin türü
 - Telsiz kodu ve devriye bölgesi
 - Önemli telsiz mesajları
 - Hava durumu
 - Işık durumu
 - Görevin bitiş tarihi
- f- Tek bir kalem kullanılmalıdır.
- g-Konuşulan kişilerin kimlik bilgileri not edilmelidir.
- h- Notlarda kazıntı ve silinti olmamalı,düzeltilmeler çizilerek yapılmalıdır.
- i-Notun yazıldığı kağıda konuyla ilgisi olmayan yazı veya şekil yapılmamalıdır.
- k-Notta kişisel düşüncelere yer verilemez.
- l-Alınan notlar detaylı ve gerektiğinde krokili olmalıdır.
- m-Not alırken kısaltmalar yapılabilir.Ör: Tanık için <T> Sanık için<S> gibi

3- ŞÜPHELİ EŞKAL TARİFİ

Eşkal kişilerin gözle görülebilen belirgin özellikleridir.Gözlem gücü zayıf olan bir kişinin sağlıklı eşkal tarifi yapması pek mümkün değildir.Doğru fakat eksik olan bir eşkal

tarifi,tam fakat doğru olmayan eşkal tarifinden çok daha önemli ve etkilidir.Kişilerin eşkal tarifleri yapılırken mümkün olduğunca doğru detay bilgi elde edilmelidir.

Eşkal tarifinde yer alması gereken önemli bilgiler şunlardır.

a-İsim

β-Takma isim yada lakap

c-Cinsiyet

d-Boy

e-Kilo

f-Göz,saç,ten rengi

g-Yüzde yada vucutta görülen lekeler yada aksamalar

h-Konuşma bozuklukları

4-EŞYA TARİFİ

Her türlü eşya için geçerli bir liste sunmak zor isede eşya tariflerinde genellikle eşyanın :

a-Cinsi

β-Şekli

c-Markası

d-Seri nosu

e-Üzerindeki özel işaretler

f-Rengi

V – RAPOR YAZMA

1-RAPOR YAZIMININ TANIMI,AMACI VE ÖNEMİ

Rapor,görevli olunan yer ve zaman içinde yapılan görevle ilgili öğrenilen bilgi,gözlemlenen davranış,müdahale edilen veya meydana gelen olayla ilgili olarak elde edilen bilgilere,tutulan yazılı notlara dayalı bir şekilde sorumlu olunan amir veya üstleri bilgilendirmek amacı ile ortaya konulan yazılı belgelerdir.Burada herhangi bir konuda yapılan gözlem,inceleme veya araştırma işleminin sonuç kısmında kişisel değerlendirmeleride içerecek şekilde yazılı metin haline getirilmesi söz konusudur.Ör:Kapı dedektörünün arızalandığının nedeni ile yazılması gibi.

2-RAPOR YAZIMINDA UYULMASI GEREKEN KURALLAR VE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Başarılı bir rapor 5N ve 1K sorularına (Ne-Nerede-Ne zaman-Nasıl-Niçin ve Kim) Cevap verebilecek şekilde düzenlenmelidir.Rapor yazılırken iki hususa dikkat edilmesi gerekir. 1- Şekil kuralları

2- İçerik kuralları

1-Şekil kuralları :

a-Raporlar A4 veya A5 kağıtlara yazılmalıdır.

β-Raporlar bilgisayarda veya daktilo ile yazılmalıdır.

c-Kağıdın sağ üst köşesine büyük harflerle Rapor diye yazılır,altı çizilir ve bu çizginin altına raporun yazıldığı tarih ve yer yazılır.

d-Hitap bölümüne büyük harflerle raporun sunulduğu makam yazılır.

e-Rapor el yazısı ile yazılabilir.

f-Raporun sonunda metin bölümünün sağ altına raporu yazan kişinin adı soyadı,rütbe ve unvanı ile görev unvanı yazılır ve bu bölümün üstü imzalanabilir.

g-Rapor birden fazla kişi tarafından ele alındı ise tek tek her personel isimleri yazılır ve imzalanır.

h-Raporlarda gizlilik söz konusu olacaksa raporun üst ve alt taraflarına GİZLİ-veya KİŞİYE ÖZEL mührü vurulur.Bu rapor zarfa konulmalı ve zarfın üzerinde aynı işleme tabi tutulur.

ı-Raporlar birden fazla sayfadan ibaret ise diğer sayfalar paraf altına alınır.

i-Raporlarda,olayın alış şekli,olaylar ise kronolojik sıralaması,mağdur,şüpheli ve tanıklar,mevdana gelmişse suçun türü,hava durumu,işıklandırma durumu,yerin özel tarifi yer almalıdır.

2-İçerik kuralları

a-Raporlar açık ve özlü olmalıdır.

b-Raporlar tam anlaşılması için detaylı olmalıdır.

c-Gereksiz bilgiler olmamalıdır.

d-Hukuki veya mesleki ifadeler kullanılmalıdır.

e-Raporlar sade ve basit bir dille yazılmalıdır.

f-Raporlar okunaklı olmalıdır.

g-Raporun bir yazılma amacı olmalıdır.

h-Raporun yazılması için elde önceden toplanan derlenen yazılı veya zihinsel bir bilgi olmalıdır.

ı-Raporda sunulan bilgiler tam ve doyurucu olmalıdır.

i-Rapor yazılmadan önce bir taslak yapılmalıdır.

j-Merkezle veya ilgili amirle yapılan görüşmelere yer verilmelidir.

k-Tanıklar tarafından verilen bilgiler raporda yer almalıdır.

l-Kısaltmalara ve işaretlere yer verilmemelidir.

m-Olay sonrası olay yerinde kullanılan teknik cihazlar vasıtasıyla elde edilen bilgilerde raporda yer almalıdır.

n-Raporlar içeriğine göre ihbar kabul edilir ve tanzim eden kişi tanık durumuna düşer,2 kişi tarafından imzalanması durumunda ise tutanak yerine geçer.

o-Rutin rapor uygulamasında matbu raporlar hazırlanabilir.

ö-Raporun hangi olay,durum,kişi veya eylemlerle ilgili olduğu açık bir şekilde belirtilmelidir.

p-Raporun çeşidine göre kişisel görüş ve öneriler yazılır.

r-Sonuçlandırmadan önce raporu yazan personel kişisel değerlendirme ve yorumunu yapmalıdır.Yapılan yorumlar personelin kendisine ait olmalıdır.

3-RAPOR ÇEŞİTLERİ

a-Olay bildirim raporları

b-Değerlendirme raporları

c-İnceleme ve araştırma raporları

d-Bilirkişi raporları

e-Takip tarassut raporları

f-Devir teslim raporları

VI – ÖNLEME ARAMASI

1- KİŞİLER ÜZERİNDE YAPILAN ÖNLEME ARAMASI :

Arama genel anlamda;suçluyu,suçun iz ve delillerini,suçta kullanılan eşya ve aletleri,suç işlemeye çalışan kişiler ile suç işlemeye elverişli eşyaları bulmak amacı ile

kişilerin üstünde,araçlarda ve mekanlarda yapılan araştırma ve kontrol işlemidir.Yasalar kolluk kuvvetlerine üzerinde çalıntı eşya,yasaklanmış mal bulunduğu veya aranan bir suçlu olabileceği yönünde makul şüphe uyandıran kişileri durdurma,kimlik sorma arama yetkisi vermektedir.Anayasanın 20.md.si “Herkes,özel hayatına ve ailesine saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir.Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.Milli güven lik,kamu düzeni,suç işlenmesinin önlenmesi,genel sağlık ve genel ahlakın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak,usulüne göre verilmiş hakim kararı olmadıkça ,yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerdede kanunla yatkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça kimsenin üstü,özel kağıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz.

Yetkili merci kararını 24 saat içinde görevli hakimın onayına sunar,hakim kararını el koymadan itibaren 48 saat içinde açıklar,aksi halde el koyma ortadan kalkar.”

Anayasanın 21.md.si de aynı çerçeve içerisinde Konut dokunulmazlığını düzenlemektedir.

Arama esas olarak Önleme ve Yakalama amaçlı olmak üzere iki şekilde yapılır. Önleme araması suç işlemeye çalışan kişileri veya suç işlemeye yarayan araçları ele geçirmek böylece suçların işlenmesini önlemek,suç işlenmeden kişileri ele geçirmek ve genel asayiş ve emniyeti korumak amacıyla yapılan bir uygulamadır.Bu yetkiden amaç özel güvenlik personelinin görev yaptığı alanın güvenliğini sağlayabilmesi,buralara karşı veya buralarda meydana gelebilecek tehlikeleri önleyebilmesidir.

Aranmak için rızası olmayan kişinin zorla aranması diye bir şey söz konusu olamaz.Önleme aramasında 4 önemli uygulama alanı bulunmaktadır.

- a-Duyarlı kapıdan geçirilmek suretiyle,
- b-Üstlerinin el detektörü vasıtası ile,
- c-Çanta ve eşyaların X-ray cihazı,el detektörü veya benzeri elektronik sistemler vasıtası ile,
- d-Araçların fiziki olarak ve bazı özellik arz eden yer ve durumlarda elektronik güvenlik sistemleriyle aranmasıdır.

2- YARDIMCI GÜVENLİK CİHAZLARI :

Kontrol noktalarından geçenlerin üzerlerinin elle aranması hukuken mümkün olmadığından bazı yardımcı güvenlik ekipmanları kullanılmaktadır.Bunlar :

- 1-El detektörü
- 2- Kapı detektörü
- 3-X-Ray cihazı
- 4-Kelepçe
- 5-Cop
- 6-Silah
- 7-Özel eğitilmiş köpekler
- 8-İletişim cihazları

VII- TUTANAKLAR

1- TUTANAĞIN TANIMI,AMACI VE ÖNEMİ

Kolluğun önleyici,adli,siyasi ve teknik görevlerini ifası sırasında herhangi bir olay,konu veya şahısla ilgili olarak,mevcut durumu tespit etmek,gördüğü,duyduğu ve bizzat yaptığı inceleme ve araştırma ile ilgili hususları açıklamak üzere hazırlanan ve olay yerinde hazır bulunan ilgili şahıslara açıklamak üzere hazırlanan ve olay yerinde doğruluğu anlaşıldıktan sonra ilgili şahıslara okutularak imzalanan yazılı belgeye TUTANAK denir

Tutanak düzenlemenin amacı meydana gelen olaylarda mevcut durumu,görevli personel ve ilgili kişilerin tanıklığı ile yer,tarih ve saat belirtmek suretiyle daha sonra değiştirmeye ve inkara meydan vermeyecek şekilde yazılı olarak tespit etmek ve belgelemektir.Gerçek dışı tutanak düzenlemek TCK nun 339 ncu maddesinde 3-10 yıl arası ağır hapis cezası ile cezalandırılmıştır.

2-TUTANAĞIN BÖLÜMLERİ

Bir tutanakta başlıca şu bölümler yer alır.

- a-Başlık bölümü
- b-Giriş bölümü
- c-Metin bölümü
- d-Sonuç bölümü
- e-Tarih ve saat bölümü
- f-İmza bölümü

3-TUTANAKLARIN ORTAK ÖZELLİKLERİ

Tutanaklarla ilgili ortak özellikleri iki başlık altında inceleyebiliriz.

- 1-Tutanakların şekil kuralları
- 2-Tutanakların içerik kuralları

4-TUTANAK YAZARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KURALLAR

Görevli personel tutanak düzenlerken şekil ve içerik kurallarına azami ölçüde uymaları,kendileri için bir ispat aracı olan tutanakları yazarken hassas davranmaları,yasalarda emredilen ve uygulamada kullanılan esas ve usulleri iyi bilmeleri ve kullanmaları gerekir.

5-TUTANAK ÇEŞİTLERİ

- 1-Olay tespit tutanağı

Özel güvenlik personelinin sıcak müdahalesi sonucu karşılaştığı,el koyduğu olaylarda meydana gelen durumları,yapılan işlemleri,elde edilen bilgileri tespit edip yazılı hale getirerek hazırlamış olduğu tutanaktır.

- 2-Yakalama tutanağı

Özel güvenlik görevlisinin 5188 sy.lı kanununun 7 nci maddesinde kendilerine tanınan yakalama yetkileri çerçevesinde yakalama sonrasına ve yakalama işlemine ait olmak üzere hazırlamış oldukları tutanaktır.

- 3-Arama tutanağı

Kanun maddelerine uygun olarak gerçekleştirilen sanık yakalamaları sonucunda sanığın üzerinin aranması ve çıkan malzemelerin yazılı hale getirilmesi için yapılan tutanağa denir.

- 4-Zaptetme tutanağı

Aramalar sırasında suç teşkil eden veya delil olabilecek eşyayı emanete almak için hazırlanan tutanağa denir.

- 5-Suçüstü tutanağı

Adındanda anlaşılacağı üzere bir suç oluşumunun hemen akabinde suç mahallinde yakalanan zanlının geçici olarak yakalanması ve bunun tutanakla ifadesidir.

- 6-Teslim teslim tutanağı

Özel güvenlik görevlileri yakaladıkları kişi ve arama sonucu elde ettikleri eşyaları olay yerine gelen kolluğa teslim ederler.Bu teslim sırasında hazırlanan belgeye teslim teslim tutanağı denir.

7-Yangın tutanağı

Herhangibir yangın sonrası özel güvenlik görevlilerinin yangını haber alışlarını,yangına nasıl müdahale edildiğini ve saatini,şeklini yangın sonrası tutanak haline getiri.

VIII – SOSYAL İLİŞKİLER

1- HALKLA İLİŞKİLER

Bir kuruluşun toplumdaki önemi ve saygılığı,toplumun o kuruluşa verdiği değerle ölçülür.Aynı şekilde bir sorumluluk ve güven mesleği olan özel güvenliğin toplumda saygınlık kazanması onun halka güven verebilmesine bağlıdır.

Bir gülümseme çok az bir çaba ile yapılan çok etkili ve geçerli bir iletişim türüdür.Halkla ilişkilerde beden dili çok önemli bir yer kaplar.Özel güvenlik devriyesinin tavırları,duruşu ile yüz ve vucut ifadeleri ilgilenilen kişiyle olan iletişimin sağlanmasında vatandaş açısından büyük bir önem taşır.Devriye karşılaştığı her olayda diğer kişilerin sorunlarına karşı duyarlı ve ilgili olmalı ve kendisi için çok sıradan sayılabilecek bir olayın karşıdaki kişi için çok önemli olabileceğini asla akıldan çıkarmamalıdır.

2-GENEL KOLLUKLA İLİŞKİLER

Genel kollukla özel kolluk arasında her zaman farklı şekillerde var olan bir ilişki mevcuttur.Kolluk güçlerinin çeşidi,görev yeri ve uzmanlık alanı ne olursa olsun hepsi ülke genelindeki suçla mücadele ve vatandaşlara yardım ve hizmet etme misyonunun ve fonksiyonunun önemli birer parçasıdır.Her birim ve grevli bu ana ve genel amaç ve hedefin yerine getirilmesi noktasında yapıcı,istekli ve rasyonel olmalıdır.

Genel kolluk yasalar gereği bütün ülke genelinde görevli ve yetkilidir.İl ve ilçe belediye sınırları haricinde kalan veya polis teşkilatı bulunmayan mahallerde Jandarma görevlidir.

5188 sy.kanunun 9.maddesi özel güvenlik personelinin görev alanını şu şekilde düzenlemiştir.”Bu görevliler kanunda sayılan yatkilerini sadece görevli oldukları süre içinde ve görev alanlarında kullanabilirler.Özel güvenlik görevlileri silahlarını görev alanı dışına çıkaramazlar.İşlenmiş bir suçun sanığı veya suç işleyeceğinden kuvvetle şüphe edilen kişinin takibi,dışarıdan yapılan saldırılara karşı tedbir alınması,para ve değerli eşya nakli,kişi koruma ve cenaze töreni gibi güzergah ifade eden durumlarda güzergah boyu görev alanı sayılır.Özel kolluğa geniş anlamda genel kolluk yetkileri verilmemiştir.

5442 sy.lı il idaresi kanunu vali ve kaymakamlara havalimanı,liman,gümrük,gar ve istasyonlarda özel güvenlik tedbirlerini denetlemeye ve gerekise ek önlemler aldirmaya yetki vermiştir.Bu gibi durumlarda özel güvenlik personeli genel kolluk emrine girmek zorundadır.

IX – KİMLİK KONTROLÜ,YAKALAMA,ARAMA,EL KOYMA VE ZORKULLANMA

5188 sy.lı kanunun 7. maddesi ile özel güvenlik görevlilerine,görevli oldukları sürede ve görev alanlarında yasada düzenlenen koşullar oluştuğunda kimlik sorma,kişilerin üstlerini ve eşyalarını arama,eşyaları emanete alma,kişilere karşı zor kullanma gibi yetkiler verilmiştir.

1-KİMLİK KONTROLÜ

Şüpheli kişilerin durdurulması ve kimlik kontrolünün yapılması önemli bir önleyici güvenlik uygulamasıdır.2259 sy.lı kanun polise,5188 sy.lı kanun ise özel güvenlik

personeline, toplantı, konser, spor müsabakası, sahne gösterileri ve benzer etkinlikler ile cenaze ve düğün törenlerinde, hava meydanı, liman, gar, istasyon ve terminal gibi toplu ulaşım tesislerinde kimlik sorma yetkisi verilmiştir. Kişilere kimliğini ispatlama konusunda gerekli kolaylık gösterilmelidir. Bu gibi etkinliklere katılan kişilerden davetiye veya bilet göstermesi istenir. Bundan amaç : Suç işleme eğilimindeki kişileri caydırmak, Suçları önlemek, Olay sonrası suç faillerini yakalamak, Haklarında tutuklama, yakalama, veya mahkûmiyet bulunan kişileri yakalamak, Toplumun saygılı kişilerine güven vermektir.

Durdurma işlemi yapılırken aşağıdaki noktalara dikkat edilmelidir.

a-Bir kişiyi durdurmak için haklı bir neden bulunmalıdır,

b-Kişiye durdurulma nedeni açıklanmalıdır.

c-Durdurmaya direnç göstermesi halinde sahip olunan yetki izah edilmelidir,

d-Yetkiye karşı gelindiğinde ani ve kaba davranışlardan kaçınmalı ve

soğukkanlı ve profesyonelce hareket edilmelidir.

Vatandaşların kimlik olarak gösterebilecekleri belgeler şunlardır.

1-Nüfus cüzdanı,

2-Sürücü belgesi,

3-Pasaport,

4-İşyeri kimlik belgesi,

6-Öğrenci kimlik belgesi,

Bu belgeler özel güvenlik personeline titizlikle incelenmelidir. Şüphe duyulduğunda başka bir belge ibrazı istenmelidir.

2- YAKALAMA VE ARAMA

Yakalama; Kamu güvenliğine, kamu düzenine veya kişinin vucut veya hayatına yönelik var olan bir tehlikenin giderilmesi için denetim altına alınması gereken veya suç işlediği yönünde hakkında kuvvetli iz, eser, emare ve delil bulunan kişinin gözaltına veya muhafaza altına alma işlemlerinden önce hakim kararı olmaksızın özgürlüğünün geçici olarak ve fiilen kısıtlanarak denetim altına alınmasıdır. Yakalama bir koruma tedbiridir. Yakalama suç öncesi veya suç sonrası özel güvenlik tarafından uygulamaya konulan en ağır tedbirdir. Yakalama ya bir tehlikenin önlenmesi için veya suç işlendikten sonra şüphelinin/sanığın yakalanması için yapılır. İlk yakalama Önleme amaçlı, ikinci yakalama ise Adli yakalamadır.

Özel güvenlik personeli, görevli oldukları süre içinde ve görev alanlarında kullanabilmek koşuluyla;

1-1412 sy.lı CMUK 127nci maddesine göre yakalama yakalama nedeni ile orantılı arama,

2-Kişinin vücudu veya sağlığı bakımından mevcut bir tehlikeden korunması amacıyla yakalama,

3-Görev alanlarında haklarında yakalama, tutuklama veya mahkûmiyet kararı bulunan kişileri yakalama ve arama,

4-Olay yerini ve delilleri koruma, bu amaçla CMUK 157nci maddesine göre yakalama yetkisine sahiptir.

Yakalama yapılmasından hemen sonra genel kolluğa haber verilmelidir. Yakalama sırasında şüphelilerin görevli personele yaklaşmasına yada etrafına çevirmesine izin verilmemelidir. Şüphelilere yaklaşımdan önce destek birim istemek en akılcı olanıdır.

Bir şahıs aramasında belli başlı 3 yöntem vardır.

1- Duvar yöntemi

2- Diz üstü yöntemi

3- Yüz üstü yöntemi

3-EL KOYMA

5188 sy.lı kanunun 7/g maddesine göre ;genel kolluk kuvvetlerine derhal bildirmek şartı ile,aramalar sırasında suç teşkil eden veya delil olabilecek yada tehlike doğurabilecek eşyayı emanete alma yetkisine sahiptir.

4- ZOR KULLANMA

5188 sy.lı kanunun 7/k maddesi özel güvenlik personeline;Türk medeni kanununun 981nci maddesine,Borçlar kanununun 52nci maddesine,TCK nın 49uncu maddesinin 1nci fıkrasının (1)ve(2) numaralı bentlerine göre zor kullanma yetkisi verilmiştir. 2559 sy.lı Polis vazife ve selahiyet kanununun ek 6ncı maddesinde” Zor kullanma,direnme ve saldırının mahiyetine ve derecesine göre etkisiz hale getirilecek şekilde kademeli olarak artan nispette 1.bedeni kuvvet 2.maddi güç 3.kanuni şartları gerçekleştiğinde çeşit silah kullanma yetkilerini ifade eder.”denilmek sureti ile polisin zor kullanma yetkisi tarif edilmiştir.

a-Zor kullanmada aranan şartlar :

Zor kullanmada 3 temel şart aranır.1-Güç kullanmaya mecbur kalınmalıdır.2-güç kullanma tedbirleriyle olay arasında bir denge olmalıdır.3-güç kullanma kanuna uygun olmalıdır.